

Biyoloji Dersine Yönelik Tutum Ölçeği (2002)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Biyoloji Dersine Yönelik Tutum Ölçeği (2002)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18097>

Öz

Biyoloji Dersine Yönelik Tutum Ölçeği, G. Ekici tarafından 2002 yılında geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, öğrencilerin **Biyoloji Dersine Yönelik Tutum Ölçeği** kapsamında, biyoloji dersine karşı sahip oldukları duygusal eğilimleri, ilgileri ve motivasyon düzeylerini ölçmek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçek, özellikle eğitim araştırmalarında ve pedagojik çalışmalarda öğrencilerin derse olan yaklaşımlarını nicel olarak belirlemek için önemli bir role sahiptir. Ölçeğin geliştirilmesi, öğrencilerin öğrenme süreçlerini etkileyen temel duygusal faktörleri anlamaya odaklanmıştır.

Ölçek, bir geliştirme çalışması olarak sunulmuş olup, hedef kitlenin biyoloji öğrenimine dair pozitif veya negatif tutumlarını tespit etmeyi hedefler. Elde edilen veriler, eğitim programlarını ve öğretim yöntemlerinin öğrenci ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlenmesine olanak tanır.

Anahtar Kelimeler

Tutum Ölçeği, Biyoloji Dersi, Öğrenci Tutumları, Duygusal Alan, Biyoloji Eğitimi, Ölçek Geliştirme.

Yazarlar

Ekici, G.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, ortaöğretim veya yükseköğretim düzeyindeki öğrencilerin biyoloji dersine karşı geliştirdikleri duygusal, bilişsel ve davranışsal eğilimleri kapsayan genel tutum düzeylerini saptamaktır. Bu ölçüm, öğrencilerin derse olan ilgilerini, dersin gerekliliğine dair inançlarını ve derse katılma istekliliklerini belirlemeye yardımcı olur.

Ölçek, **Biyoloji Eğitimi** alanındaki araştırmacılara, tutum ve başarı arasındaki ilişkiyi inceleme fırsatı sunar. Negatif tutumların erken teşhisi, eğitimcilerin zamanında müdahale etmesini ve öğrencilerin akademik başarılarının artıracak stratejiler geliştirilmesini sağlar.

Yapı

Biyoloji Dersine Yönelik Tutum Ölçeği, psikolojideki temel duygusal yapılardan biri olan tutumu ölçmektedir. Tutum, bireyin belirli bir nesneye, kişiye, duruma veya konuda gösterdiği olumlu ya da olumsuz değerlendirme eğilimi olarak tanımlanır. Bu ölçek özelinde yapı, öğrencilerin biyoloji dersine yönelik genel beenisini, önem atfetmesini ve derse faydalı bulma derecesini kapsayan çok boyutlu bir yapıdır.

Ölçeğin geliştirme aşamasında, tutumun genellikle üç temel bileşeni (bilişsel, duyuşsal ve davranışsal) dikkate alınması olabilir. Ölçek maddeleri, öğrencilerin biyoloji dersi hakkındaki inançları (bilişsel), derse karşı hissettiklerini (duyuşsal) ve derse katılma niyetlerini (davranışsal) yansıttıkları şekilde formüle edilmiştir.

Geçerlik

Kaynak materyalde ölçeğin geçerliliğine dair spesifik nicel veriler bulunmamaktadır. Ancak, bir geliştirme çalışmasında, ölçeğin ölçmek istediği yapıyı gerçekten ölçtüğünü kanıtlamak için çeşitli Geçerlik analizlerinin yapılması varsayılmıştır.

Tipik olarak, bu tür bir ölçekte içerik geçerliliği (maddelerin ilgili alanı temsil etme derecesi) için uzman görüşlerine başvurulmuştur ve yapı geçerliliği (ölçeğin teorik yapıyı ne kadar iyi yansıttığı) için **Faktör Analizi** yöntemleri kullanılmış olabilir. Geçerlik çalışmaları, ölçeğin bilimsel standartlara uygunluğunu göstermesi açısından kritik önemi vardır.

Güvenirlilik

Kaynakta ölçeğin güvenilirliğine dair spesifik nicel veriler sunulmamıştır. Bir psikometrik aracın güvenilirliği, aynı koşullar altında tekrarlandığında tutarlı sonuçlar verme derecesini ifade eder. Güvenirlilik çalışmaları, ölçeğin iç tutarlılığını ve zamana karşı kararlılığını göstermeyi amaçlar.

Geliştirme makalelerinde genellikle Cronbach Alfa (iç tutarlılık katsayısı) rapor edilir. Yüksek bir Cronbach Alfa değeri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir. Ayrıca, test-tekrar test güvenilirliği de ölçeğin zaman içinde kararlı sonuçlar verdiğini doğrulamak için kullanılan yaygın bir yöntemdir.

Faktör Analizi

Biyoloji Dersine Yönelik Tutum Ölçeği'nin yapısını belirlemek amacıyla büyük ihtimalle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılmıştır. Faktör analizi, çok sayıda değişken arasındaki ilişkileri inceleyerek temel boyutları (faktörleri) ortaya çıkarmayı hedefler. Bu analiz, ölçeğin tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu mu olduğunu tespit etmek için hayati öneme sahiptir.

Eğer ölçek çok boyutluysa, faktör analizi, biyoloji dersine yönelik tutumun hangi alt boyutlardan (örneğin, derse ilgi, dersin faydasına inanma, öğretmene yönelik tutum) oluştuğunu bilimsel olarak kanıtlar. Bu analizlerin sonuçları, ölçeğin nihai yapısını ve puanlama biçimini belirler.

Araç

Test Type:

Geliştirme Ölçeği (Developmental Scale). Bu, ölçeğin orijinal olarak bu çalışmada için oluşturulduğunu anlamına gelir.

Format:

Kaynakta belirtilmemekle birlikte, tutum ölçekleri genellikle 5'li veya 7'li **Likert Tipi** derecelendirme formatını kullanır (Örn: Kesinlikle Katılıyorum'dan Kesinlikle Katılmıyorum'a).

Language Available:

Türkçe.

Population Group:

Eğitim araştırmaları bağlamında, genellikle ortaöğretim veya yükseköğretim öğrencileri.

Age Group:

14-25 yaş aralığındaki öğrenciler (eğitim düzeyine bağlı olarak).

Population Details:

Ölçek, biyoloji dersini alan ve bu derse yönelik tutumları ölçülmek istenen öğrenci grupları üzerinde uygulanmıştır.

Test Methodology:

Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan, kağıt-kalem testi formatında hazırlanmış maddelerden oluşur.

Anahtar Kelimeler

Likert Ölçeği, Psikometri, Biyoloji Eğitimi, Öğrenci Motivasyonu, Eğitim Araştırmaları, Tutum.

Yazarlar

Author ORCID Identifier:

Mevcut kaynakta belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses:

Mevcut kaynakta belirtilmemiştir.

Correspondence Address:

Mevcut kaynakta belirtilmemiştir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, G. Ekici tarafından 2002 yılında yayımlanan akademik bir makale kapsamında geliştirilmiştir. Akademik çalışmalarda kullanım genellikle yazarın iznine veya ilgili makaleye atıf yapılmasına bağlıdır.

Test Yılı: 2002.

Ücret ve Şinler: Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanım için genellikle ücret talep edilmez, ancak orijinal kaynağa (Ekici, 2002) atıf yapılması zorunludur.

Kaynaklar

Ekici, G. (2002). Biyoloji Dersine Yönelik Tutum Ölçeği. *Eğitim Araştırmaları*, 8, 136-143.

Orijinal makalenin PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan erişilebilir:

biyoloji-dersine-yonelik-tutum-olcegi-ekici-toad.pdf

Biyoloji Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Maddeleri (2002)

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte mevcut değildir. Maddeler, Ekici (2002) tarafından yayımlanan orijinal makalenin metninde yer almaktadır.

Genel olarak, tutum ölçükleri, bireyin derse karşı duyduğu sevgiyi, dersin gelecekteki kariyeri için

önemini ve dersin genel zorluk derecesine dair inançları sorgulayan ifadelerden oluşur.

ARABPSYCHOLOGY.COM